

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 386/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť L. K., Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. D. M., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 355/2000 o nariadení výkonu trestu odňatia slobody a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júla 2010 doručená sťažnosť L. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 355/2000 o nariadení výkonu trestu odňatia slobody (ďalej aj „namietané konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že „bol rozsudkom Krajského súdu Košice zo dňa 28. 5. 2002, sp. zn. 5 To/94/2002, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn. 3 T 355/2000, uznaný vinným zo spáchania trestného činu lúpeže a odsúdený na trest odňatia slobody v dĺžke trvania 2 rokov a na výkon trestu bol zaradený do 1. nápravno-výchovnej skupiny, zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorového vozidla v dĺžke trvania 18 mesiacov. Rozsudok Krajského súdu Košice sa stal právoplatným a vykonateľným 28. 5. 2002. Uznesením Okresného súdu Košice II, sp. zn. 3 T 355/2000, zo dňa 29. 7. 2002 bol sťažovateľovi započítaný trest zákazu vedenia motorových vozidiel za obdobie 16. 2. 2001 do 28. 5. 2002.

Okresný súd Košice II dňa 29. 7. 2002 nariadil výkon trestu odňatia slobody a písomnou výzvou zo dňa 29. 7. 2002 vyzval sťažovateľa k nastúpeniu na výkon trestu v Košiciach do 9. 8. 2002, avšak táto výzva bola podaná na pošte až 24. 9. 2002 a sťažovateľovi bola následne táto výzva doručená až 9. 10. 2002 a teda nebolo možné takejto oneskorenej výzve vyhovieť. Písomná výzva bola už adresovaná na adresu sťažovateľa v Českej republike, kde mal v tom čase už prechodný pobyt a zamestnanie. Dňa 7. 3. 2003 vydal Okresný súd Košice II príkaz na zatknutie sťažovateľa a jeho dodanie do výkonu trestu, keďže mal súd obavu, že sa sťažovateľ ukrýva, aby sa vyhol trestu. Následne už Okresný súd Košice II vykonal dňa 20. 7. 2005 iba dožiadanie na Okresné riaditeľstvo policajného zboru Košice II na trvalý pobyt sťažovateľa, aj napriek skutočnosti, že mu bola adresa trvalého pobytu sťažovateľa, ako aj jeho zamestnávateľ známy.“

Ďalej sťažovateľ uviedol:

„V priebehu roku 2008 si podal sťažovateľ prostredníctvom svojho českého obhajcu žiadosť o milosť a žiadosť o možnosť vykonať trest v Českej republike, obe žiadosti boli slovenskými orgánmi zamietnuté. Listom zo dňa 31. 5. 2010, ktorý bol sťažovateľovi doručený dňa 3. 6. 2010, Okresný súd Košice II oznámil sťažovateľovi, že jeho žiadosť

o milosť bola zamietnutá a že v prípade, ak do 30 dní od doručenia uvedeného listu nenastúpi na výkon trestu odňatia slobody, súd pristúpi k vydaniu európskeho zatýkacieho rozkazu za účelom jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach.“

Sťažovateľ poukázal aj na tieto skutočnosti:

„Sťažovateľ sa v roku 2001 ešte pred samotným rozhodnutím Krajského súdu Košice presťahoval do... v Českej republike, kde sa zamestnal ako hasič v spoločnosti S..., kde je činný doposiaľ. V N. sa riadne prihlásil najskôr na prechodný pobyt, neskôr aj na trvalý pobyt, ktorý bol súdu po celý čas známy (Okresný súd Košice II viedol voči nemu dokonca úspešne výkon rozhodnutia, ktorým vymáhal trovy dávnejšieho trestného konania), keďže mu doručoval písomnosti na jeho adresu. Odsúdený sa zdržiava po celý čas v Českej republike oprávnené, osvojil si češtinu ako svoj materinský jazyk, v roku 2006 sa oženil s občiankou ČR a splodili spolu aj potomka. Po celý čas sa nedopustil už žiadnej trestnej činnosti, bol dokonca vyznamenaný Ministrom vnútra ČR za jeho zásluhy pri zásahoch pri povodniach v ČR. Sťažovateľ vedie riadny život a požiadal v Českej republike o štátne občianstvo ČR.

Z uvedeného nemožno odvodzovať, že by sa sťažovateľ doposiaľ zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa výkonu trestu, v Českej republike sa zdržiaval teda oprávnené a doterajšia judikatúra (napr. rozhodnutie NS SR zo dňa 14. 1. 1986, sp. zn. 7 Tz 64/85 – Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov SR, roč. 1987, zv. 4-5, str. 207) výslovne podporuje myšlienku, že sa nejednalo o neoprávnený pobyt sťažovateľa, ktorý by smeroval k zmareniu výkonu trestu odňatia slobody zo strany sťažovateľa.

Zmena okolností ako aj v osobných pomeroch sťažovateľa taktiež nasvedčujú tomu, že trest vo výmere 2 rokov, ktorý by sa mal vykonať v Ústave na výkon trestu odňatia slobody s najnižším stupňom stráženia sa po 8 rokoch od vynesenia takéhoto rozsudku míňa svojmu účelu, samotný trest odňatia slobody plní najmä represívnu a výchovnú funkcie. Represia ako taká už nie je na mieste, keďže trest odňatia slobody v dĺžke trvania dvoch rokov by za súčasných podmienok už iba neúmerne zasahoval do života sťažovateľa, keďže už došlo aj k zmene osoby a jeho správania najmä samotnou zmenou prostredia a jeho návykov, čím už nie je za potreby ani žiadna prevychová, ktorú by takýto trest mal

zabezpečiť v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, takže štát by výkonom trestu na sťažovateľovi už žiadnym spôsobom nezabezpečil efektívne ochranu spoločnosti. Jediným následkom výkonu trestu sťažovateľom by bolo iba rozvrátenie jeho rodiny, sťažovateľ má so svojou manželkou jedno vlastné dieťa a jedno z predchádzajúceho manželstva jeho manželky, pracuje a zabezpečuje aj potreby rodiny, ako sú napríklad splátky hypotéky, návštevy ich štvorročného syna u neurológa a pod.“

V závere sťažnosti sťažovateľ poznamenal, že „Rozhodnutie o sťažnosti má pre sťažovateľa značný význam, v prípade vyhovenia sťažnosti by Ústavný súd SR v prvom rade deklaroval, že pochybil súd a nie sťažovateľ, v druhom rade by nedošlo k násilnému vytrhnutiu osoby sťažovateľa z jeho súčasného prostredia, kde vedie od roku 2001 riadny život, pričom samotný výkon trestu by už stratil význam.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prerokovaní jeho sťažnosti vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní o nariadení výkonu trestu odňatia slobody vedenom pod sp. zn. 3 T 355/2000.

Okrem toho sťažovateľ požaduje zrušenie nariadenia výkonu trestu z 29. júla 2002 a zrušenie príkazu na zatknutie zo 7. marca 2003 vydaných okresným súdom. Ďalej sťažovateľ žiada, aby ústavný súd uložil okresnému súdu, aby nevydal európsky zatýkací rozkaz do rozhodnutia veci ústavným súdom, a napokon požaduje aj priznanie úhrady trov konania.

Ústavný súd požiadal okresný súd o predloženie spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, ktorý mu bol doručený 14. septembra 2010.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namietal (I. ÚS 20/97, III. ÚS 130/04).

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenejšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00, IV. ÚS 85/09, III. ÚS 103/2010).

III.

V petite sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil okrem porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru v namietanom konaní. Keďže z obsahu sťažnosti a najmä z argumentácie je nepochybne zrejmé, že sa sťažovateľ okrem vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy domáhal vyslovenia porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd nepovažoval za potrebné sťažovateľa vyzývať na odstránenie tejto nezrovnalosti.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že k namietanému porušeniu jeho práv došlo tým, že *„súd nie je schopný v priebehu 7 rokov od vydania zatýkacieho rozkazu zabezpečiť výkon trestu odňatia slobody odsúdenej osoby aj inými prostriedkami, ktoré mu to umožňujú, pričom sa nejedná o zložitú vec a súdu je známy po celý čas pobyt odsúdenej osoby, takisto aj jeho zamestnávateľ“*. Sťažovateľ ďalej argumentuje tým, že *„nikdy sa nevyhýbal výkonu trestu...“* a *„v roku 2008 aj sám požiadal o výkon trestu v Českej*

republike, avšak tomuto Ministerstvo spravodlivosti SR nevyhovelo..., a takisto v roku 2008 podal žiadosť o milosť prezidentovi republiky, ktorej nebolo vyhovené“. Sťažovateľ poukázal aj na to, že uložený trest, ktorý nebol vykonaný ani po 8 rokoch od jeho uloženia, sa míňa svojmu účelu, pričom represia ako taká už podľa neho nie je namieste.

Ústavný súd konštatuje, že zo zapožičaného súvisiaceho spisu, ale aj samotnej sťažnosti je zrejmé, že konanie v trestnej veci sťažovateľa vedené okresným súdom bolo právoplatne skončené 28. mája 2002, keď sa stal právoplatným rozsudok Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 To/94/2002, ktorým bol zmenený rozsudok okresného súdu sp. zn. 3 T 355/200 z 5. novembra 2001 a sťažovateľ bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu lúpeže a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov so zaradením na výkon trestu do 1. nápravno-výchovnej skupiny, pričom zároveň mu bol uložený aj trest zákazu činnosti vedenia motorového vozidla v trvaní 18 mesiacov.

Ústavný súd zdôrazňuje, že právoplatným rozhodnutím o vine a treste bol odstránený stav právnej neistoty sťažovateľa a na tomto konštatovaní nič nemôže zmeniť ani namietaný priebeh následného konania o nariadení výkonu trestu odňatia slobody, ktoré nie je spôsobilé žiadnym spôsobom zasiahnuť do rozhodnutia o vine a treste.

Ako sťažovateľ v sťažnosti sám uvádza, po právoplatnom skončení trestného konania okresný súd 29. júla 2002 nariadil výkon trestu odňatia slobody a písomnou výzvou z toho istého dňa vyzval sťažovateľa na nastúpenie na výkon tohto trestu do 9. augusta 2002. Je pravdou, že uvedená výzva bola sťažovateľovi doručená až 9. októbra 2002, teda po termíne určenom na nástup na výkon trestu (9. august 2002), a ani ďalší postup okresného súdu v súvislosti so zabezpečením realizácie nariadeného výkonu trestu nebol optimálny. Na druhej strane však, a to je podľa názoru ústavného súdu určujúce, skutočnosť, že výzva na nastúpenie na výkon právoplatne uloženého trestu bola sťažovateľovi doručená po termíne určenom na nástup na výkon trestu, v žiadnom prípade neznamená, že v súvislosti s uvedeným došlo k zániku povinnosti sťažovateľa nastúpiť na výkon trestu.

Čo sa týka hodnotenia správania samotného sťažovateľa v období po právoplatnom skončení trestného konania (28. mája 2002), ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ napriek tomu, že mal vedomosť o svojej povinnosti nastúpiť na výkon trestu, relevantný krok v uvedenom smere ani dosiaľ dobrovoľne neuskutočnil, čo je potrebné nepochybne pripísať na jeho ťarchu, a to bez ohľadu na namietaný postup okresného súdu v konaní o nariadenie výkonu trestu, ktorý možno označiť ako nedôsledný.

Z uvedených skutočností nemožno teda vyvodit' záver, že by okresný súd porušil základné právo sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných priet'ahov v súvislosti s konaním o nariadení výkonu trestu odňatia slobody, keďže sťažovateľovi nastúpenie na výkon trestu okresný súd nariadil a na nastúpenie na výkon trestu ho, hoci oneskorene, aj vyzval.

Ústavný súd však opakovane poukazuje na to, že nariadenie výkonu trestu v rámci vykonávaného konania v trestnej veci nemôže už nič zmenit' na rozhodnutí o vine a treste, a preto v jeho rámci nemôže ani dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta. S uvedeným záverom sa vo svojej judikatúre stotožnil aj ESĽP, keďže záver o aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru na vykonávacie konania v trestných veciach (na rozdiel od vykonávacieho konania v civilných veciach) v jeho judikatúre nemá oporu (napr. rozhodnutie o neprijatí sťažnosti vo veci Aydin v. Turecko zo 14. septembra 2000).

Ústavný súd teda uzavrel, že pokiaľ v rámci vykonávacieho konania v trestnej veci nie je relevantne možné zmenit' rozhodnutie o vine a treste, nemožno sa úspešne v tomto konaní domáhať ani ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ostatné argumenty uvedené v sťažnosti (napr. súčasné rodinné pomery sťažovateľa, neúčelnosť trvania na výkone uloženého trestu vzhľadom na časový odstup od jeho uloženia) by mohli byť významné iba v súvislosti s rozhodovaním všeobecných súdov

vo veci, ale nie, pokiaľ ide o námietky vznesené v konaní pred ústavným súdom (zásada subsidiarity).

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, ústavný súd odvolávajúc sa na svoju doterajšiu judikatúru (napr. IV. ÚS 119/07) uvádza, že čl. 1 ústavy má charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Tento článok ústavy je vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti stratilo opodstatnenie vysloviť sa k porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy vo výrokovej časti tohto uznesenia, rovnako ako sa venovať aj ďalším návrhom sťažovateľa na ochranu ústavnosti (zrušenie nariadenia výkonu trestu, zrušenie príkazu na zatknutie, žiadosť o nevydanie európskeho zatýkacieho rozkazu), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2010